

Papež zavrnil kritike, pozival k pokorščini

Sv. oče je pretekli teden v nagovoru romarjem govoril o katoličanih, ki odklanjajo nauk Cerkve in iščejo svoja pota. Pozval jih je k zvestobi in k pokorščini Cerkvi.

CASTEL GANDOLFO, It. — Papež Pavel VI. je dejal v svojem nagovoru romarjem pretekli teden, da je "postalo v delu katoliškega sveta moderno kritizirati Cerkve in njen nauk. Omenil je v zvezi s tem časopise, ki po vsem sodeč poročajo o Cerkvi in o vernikih le neugodno in enostransko ter iščejo v glavnem seznajati. Tako poročila napravljajo na katoličane neugoden vtis, posebno med mladino, pa delno tudi med duhovniki.

Posledica tega je "čuden strah med nekaterimi katoličani, da bi zaostali za časom s svojimi nazori in hite, da bi se vključili v novo smer".

Sv. oče je nato naštel vrsto "nekrščanskih dogodkov". "Kaj naj rečemo o določenih nedavnih slučajih zasedbe stolnih cerkva (v Južni Ameriki in v Parizu v Italiji), kaj o odobritvi nesprejemljivih filmov (Mednarodni katoliški filmski urad je podelil priznanje filmu, ki ga je 'Vatikan označil za negativnega in nevarnega), kaj o skupnih in dogovorjenih protestih k naši zadnji okrožnici o nadziranju rojstev, kaj o propagandi za politično nasilje v boju za socialne pravice, kaj o anarhičnem konformizmu in demonstracijah globalnih protestov..." je dejal sv. oče pa nato vprašal: Kje sta doslednost in pravo dostojanstvo kristjanov? Kje je čut odgovornosti do samega sebe in do drugih katoličanov? Kje je ljubezen do Cerkve?

Nato je poudaril, da morajo biti katoličani Cerkvi zvesti, pokorni in ji služiti.

"Gola zemlja" uspeh!

SAIGON, J. Viet. — Tekom sedanjih vojn je bilo uničeno listje na drevju in grmovju na področju, ki obsega skupno 3.500 kv. milj ali nekako 5% vse površine Južnega Vietnama. Ameriško vojaško poveljstvo pravi, da je bil to popoln uspeh, ker vi, da je bil to popoln uspeh, ker se rdeči gverilci na golem ozemlju niso mogli skrivati pred ameriški letali in helikopterji, pa tudi ne pred ameriškimi strojnimi in topovi na ta način "očiščenem" ozemlju okoli ameriških vojaških oporišč.

Ameriške vojaške oblasti trdijo, da "ogolitev" džungle s kemičnimi sredstvi ni povzročila nobene "motnje v naravi", kot so nekateri trdili, in ne bo pustila nobene trajne škode. Napovedale so, da bodo v bodoče vodile na ta način vojno proti rdečim v enakem obsegu ali — pa celo v večjem.

SHOWERS

Vremenski
prerok
pravi:

Topno in soparno. Najvišja temperatura okoli 84.

Novi grobovi

William Yochman
V nedeljo zjutraj je nenadoma doma umrl William Yochman z 1120 E. 66 St., star 67 let, rojen v Clevelandu, zaposlen do upokojitve pri Penton Publ. Co. mož Venite, oče Jane Murphy in 2-krat stari oče. Pogreb bo v sredo popoldne ob enih iz Zakraskovega pokopališča Lakeview. Truplo bo položeno na mrtvaški oder nocoj ob sedmih.

Anna M. Novak
V petek ponoči je umrla v St. Vincent's Charity bolnišnici Anna M. Novak z 6818 Edna Ave., samska, stara 62 let in rojena v Clevelandu. Umrla v družini so starši Anton in Johanna, roj. Kateren, sestra Jennie Dolenc, brata Anton in Albert. Zapusča sestro (v Clevelandu) Mildred Lis, (v Pittsburghu, Pa.) Mary Rebol, brata Louisa in Albina, nečake in nečakinje. Bila je članica sv. Neže CKO. Pogreb bo v torek ob devetih dopoldne iz Zakraskovega pokopališča Lakeview. Truplo bo položeno na mrtvaški oder nocoj ob sedmih.

Frank Tegel
V soboto je umrl v Western Reserve Nursing Home v Kirtlandu, Ohio, 80 let stari Frank Tegel St. s 25731 Forestview Avenue, vdovec po l. 1959 umrli ženi Frances, roj. Smith, doma v Preserjah v Sloveniji, od koder je prišel v ZDA l. 1904, oče Franka, Alberta, Berthe Mullec in Lillian Cherne, 9-krat stari oče, 2-krat praoče, brat pok. Josepha, pok. Johna in pok. Tonyja. Pokojnik je bil član Loyalties No. 158 SNPJ, Napredka št. 132 ABZ, Clairwoods No. 40 ADZ in Kluba slov. upokojencev v Euclidu. Pred upokojitvijo je delal 32 let pri White Motor Co. Pogreb je danes ob desetih dopoldne iz Zeletovega pokopališča na E. 152 St. na Knollwood pokopališču.

L. B. Johnson hoče kar en milijon za spomine
WASHINGTON, D.C. — Predsednik L. B. Johnson je še v Beli hiši in bo tam ostal do druge polovice januarja. Njegovi spomini se niso niti v grobem pripravljeni, pa se že vrše razgovori za njihovo ceno.

Trdijo, da zahteva predsednik

Dijaški nemiri v Mehiki

Mehiška vojska je preteklo sredo zasedla večji del univerzitetnih poslopij, ki so jih imele zasedene študentje od julija. Vlada hoče zavarovati mir in red za čas olimpijskih iger.

MEXICO CITY, Meh. — Prvič v 40 letih je zasedla vojska prostore univerze, ko študentje niso marali poslušati svojega rektorja, končati nemire in se vrniti v predavalnice. Predsednik republike se je odločil za trdnost proti nemirnim študentom, ko se je približal čas olimpijskih iger. Te se bodo uradno začele 11. oktobra.

Dober del športnih naprav in tudi sama "olimpijska vas" je v bližini univerze, kjer so del poslopij zasedli nemirni študentje še v preteklem juliju in se od tedaj iz njih niso umaknili. Pozivi univerzitetnih oblasti in javne uprave so ostali brez uspeha. Tako je dobila vojska nalogo, da napravi red. V sredo je brez vsakega odpora zasedla univerzitetna tla in poslopja.

V naslednjih dneh je prišlo do obsežnih demonstracij in spopadov med študenti in policijo. Študentje so napadli celo vojaški kordon, pa so bili vrženi nazaj. Policija je začela tiho stikati za glavnimi komunisti in drugimi levičarji, ki stojijo za demonstracijami in nemiri. Ena glavnih zahtev študentskih demonstrantov je izpustitev vseh zaprtih komunistov. Vsi levičarji in drugi nasprotniki režima smatrajo čas olimpijskih iger za posebno primeren za demonstracije proti vladi, ki jo hočejo pred vsem postaviti v slabo luč. Ta se zaveda, da ne gre toliko za njo samo kot za ugled vse Mehike v svetu, zato se trudi, da bi ohranila mir in red vsaj v času olimpijskih iger, ki se smejo vršiti le "v času miru".

L. B. Johnson za pravico objave svojih spominov, kadar bodo pač ti za to pripravljeni, milijon dolarjev. To vsoto hoče podariti L. B. Johnson School of Public Affairs na University of Texas. Za sedaj se še ni menda pojavil kupec, ki bi bil voljan toliko plačati. Sicer pa se Johnsonu ne mudi prehudo.

Kaj naj tiči za sovjetsko bojevitostjo?

CLEVELAND, O. — Pretekli teden se je moskovska bojevitost stopnjevala od dneva do dneva. Naprjena je bila proti Zahodni Nemčiji, za začetni povod bojevitosti so služile sedanje vojaške vaje čet NATO v jugovzhodni Nemčiji, torej nič izrednega. Takoj potem se je moskovsko časopisje na široko razpisalo o pravici, ki jo ima ZSSR, da se vtika v notranje zadeve Zahodne Nemčije, kadar bi te zadeve ogrožale sovjetsko varnost. Moskovskemu stališču se ne da ugovarjati v načelu. Kar ima Moskva pravico po pogodbah, ki so bile sklenjene po zadnji vojni in se tičejo Nemčije, jih ima. Vprašanje je le, ali lahko Kremelj kar samovoljno tolmači pogodbe, kot gre to v prid vsakokratni ruski politiki.

Zahodni zavezniki bonnske vlade so na njeno željo in njen pritisk odgovorili Moskvi, da Zahodna Nemčija prav nič ne ogroža ZSSR in da bi vsako sovjetsko nasilje

Jih je več in ne samo en sam. Najbližji je tisti, ki pravi, da želi Kremelj, da bi svet čim prej pozabil na češkoslovaško tragedijo in njene posledice. Dokler tragedija ni pozabljena, ne bo usahnila tudi najnevarnejša posledica za Moskvo: osamelost. Moskva

Najnevarnejše nasilje je prekomerna uporaba sile od strani policije?

WASHINGTON, D.C. — Tako stališče je zavzel pri zaslišanju o izgreduh v Chicagu, ki jih vrši posebna komisija pod načelstvom dr. M. Eisenhowerja, pravosodni tajnik Ramsey Clark. To stališče je utemeljil s vprašanjem: Kdo naj varuje javnost, če policija krši zakone? R. Clark je dejal, da je šla policija v svojem nasilju proti demonstrantom in izzivačem v Chicagu tekmo zasedanja demokratske konvencije pretekli teden predaleč.

Popolnoma drugo stališče je zavzel E. Hoover, direktor FBI. Razlagal je, kako so demonstranti policijo na vse načine izživali in metali vanjo papirnate vrečice s človeškimi odpadki, z urinom, pa tudi z žebli in žogami za golf. Zmerjali so jih s svinjnjami in pljuvali vanje.

Predsednik komisije dr. M. Eisenhower je kasneje dejal, da bi on pri takem položaju tudi "reagiraj". Priporočil je, da sta šli obe strani pri znanih izgreduh preko meje in napovedal za jutri nadaljevanje preiskave.

Djilas na Princeton

CLEVELAND, O. — Pretekli teden je bilo objavljeno, da bo prišel Milovan Djilas, nekdanji ožji Titov sodelavec, sredi prihodnjega meseca v Princeton in bo tam do decembra predaval na univerzi kot profesor-gost.

Srbsko emigrantsko časopisje je Djilasa napadlo kot enega glavnih komunističnih nasilnikov in krvnikov v času komunistične revolucije v Jugoslaviji in v prvih letih po njej. Univerzo Princeton sprašuje, kako se je mogla spozabiti tako daleč, da je na svoja tla povabila takega "krvnika".

Na cestah sveta v enem letu 200.000 mrtvih!

ZENEVA, Šv. — Po podatkih svetovne zdravstvene organizacije je bilo leta 1966 pobitih na cestah po vsem svetu v prometnih nesrečah 200.000 ljudi, od tega v ZDA 48.050, v Zah. Nemčiji 16.864, na Japonskem 13.904, v Franciji 12.150, v Italiji 8.904, in v Veliki Britaniji 7.985.

se dobro zaveda, da se danes vsakdo izmika odkritosrčnemu pogovoru s Kremljem, ker ruskim komunistom pač nihče nič ne verjame. Čim bo pozabljeno, kar se je godilo v Pragi, se bo vračalo vsaj delno zaupanje do ZSSR.

Morda sovjetska politika rabi napeto stanje do Zahodne Nemčije, da bi v njem ustvarila zaveso, ki se za njo skrivajo Bog ve kajšni nameni. Morda priprave na obračun z Romunijo? Morda nasilna integracija domače in zunanje politike satelitskih držav v rusko volivno sfero? Morda pritisk na Ameriko, naj kapitulira v Vietnamu? Saj se ne da domnevati, da bi Amerika mislila na resen spor z Moskvo, dokler je obremenjena z vojskovanjem v Vietnamu.

Morda pa bojevitost tudi ni tako velika, ako jo hladno presojamo. Spreledali smo namreč, da so sovjetski politiki preselili del svoje politič-

HUMPHREY V CLEVELANDU NI BIL POSEBNO USPEŠEN

Včeraj je prišel v Cleveland demokratski predsedniški kandidat podpredsednik ZDA Hubert H. Humphrey. Na Burke letališču ga je pričakalo in pozdravilo kakih 4.000 pristašev, okoli 450 jih je bilo kasneje z njim na malici v hotelu Sheraton-Cleveland. Popoldne se jih je zbralo v Euclid Beach Parku okoli 100.000, vendar je od teh le nekako ena desetina poslušala Humphreyjev govor, ko ga je okoli 250 nasprotnikov vojskovanja v Vietnamu motilo z "zbornim" kričanjem.

CLEVELAND, O. — Dopoldne je lepo sijalo sonce in v soncu je priletel podpredsednik H. H. Humphrey na letališče Burke ob jezeru Erie. Tam ga je pozdravilo okoli 4.000 zvestih demokratov z navdušenimi klici in nekaj sto napisnimi tablam. Podpredsednik je bil dobre volje, ko se je odpeljal v hotel Sheraton-Cleveland, kjer se je na malici zbralo okoli njega kakih 450 demokratskih vodnikov okraja Cuyahoga. Pred hotelom se je zbrala skupina nasprotnikov vojskovanja v Vietnamu in divje kričala proti demokratskemu predsedniškemu kandidatu. Še bolj so bili nasprotniki vojne v Vietnamu vneti popoldne v Euclid Beach Parku, kjer so skušali onemogočiti Humphreyjev govor z zbornim kričanjem "Dump the Hump" in podobnimi gesli. Po zborovanju v Euclid Beachu, ki ga je končal naliv, je demokratski predsedniški kandidat odletel v Toledo, kjer bo danes nadaljeval svojo volivno kampanjo.

Poročila trdijo, da so Humphrey in njegovi sodelavci upali v Clevelandu na velik uspeh, na navdušen sprejem, ki naj bi nekam neuspešni in mlačni volivni kampanji prinesel potrebnega ognja in zagona. Tak ogenj je dal Cleveland pred 8 leti volivni kampanji J. F. Kennedyja. Včeraj ni bilo o čem takim niti sledi. Sprejem na letališču Burke je bil organiziran od strankinih pristašev in vodnikov unijskega delavstva. Kljub številnim napisnim tablam in glasnim krikom ni bilo videti nobenega pravega navdušenja in ognja.

Bolj vneti kot Humphreyjevi pristaši in podporniki so bili njegovi nasprotniki. Ti so bili dobro organizirani in so bili demokratskemu predsedniškemu kandidatu povsod za petami. Vneto so kričali v zboru "Dump the Hump!" (Vrzite Humphreyja) in gesla proti vojskovanju v Vietnamu. Humphrey je v Euclid Beachu poskusil nekajkrat ukrotiti te kričanje, pa mu ni uspelo.

V Euclid Beach Parku se je

zbralo popoldne v lepem sončnem vremenu okoli 100.000 ljudi na običajnem vsakoletnem demokratskem zborovanju "Steer Roast". Demokratskega predsedniškega kandidata je poslušalo komaj desetino teh. Kandidat je priznal, da trenutno zanj ne kaže posebno ugodno, pa svoje poslušalce prepričeval, da se bo položaj zanj v prihodnjih dveh tednih bistveno izboljšal in da je demokratska zmaga v novembri gotova. Demokratski kandidat v Clevelandu in okraju Cuyahoga o tem niso bili tako prepričani, posebno ne o zmagi Humphreyja, zato se niso nič posebno gnetli okoli njega, kot je to običaj, kadar je na čelu strankinih kandidatov močan in priljubljen kandidat, kot je bil J. F. Kennedy leta 1960 in L. B. Johnson leta 1964.

Skupine mladih divjakov so hodile po Euclid Beach parku ter napadale ljudi, ki jim niso bili po volji, pa tudi trgale dekletom in ženam iz rok torbice. Dne mladi dekleti, ki sta nosili Humphreyjeve "obleke", sta bili od teh divjakov napadeni in tepeni. V spopadih s temi divjaki sta bila ranjena celo dva policaja, med tem ko je bil 41 let stari W. McWilliam z Detroit Ave. zaboden z mesarkim nožem v hrbet. Na samem mestu ga je obvezal osebni zdravnik Humphreyja, nakar so ranjenega prepeljali v Euclid General bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili, da je njegovo stanje resno.

Zadnje vesti

FRANKFURT, Nem. — Skupina levičarskih demonstrantov pod vodstvom znanega "Rdečega Dannyja" Cohn-Bendita, ki je vodil v juniju študentske nemire v Parizu, je skušala motiti izročitev nagrade za mir predsedniku Senegala Leopoldu Senghorju, ki je sicer tudi znan pesnik. Policija je demonstrante zadrževala, Dannyja pa je prišla, ko je hotel s silo v cerkev sv. Pavla, kjer se je slavnostno vršila.

DJAKARTA, Indonez. — Oblasti so včeraj razkrile, da je bilo tu prijetih okoli 350 vojakov, med njimi tudi višji častniki, ki so bili obdolženi zvez s komunistično partijo in njenim uporom.

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Klub slov. upokojencev v Newburgu ima v sredo ob dveh popoldne sejo v SDD na Prince Avenue. Na razpologo bodo stopnice za banket.

Zadušnica — V sredo ob 7.30 zjutraj bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Jennie Krainz na 30. dan njene smrti.

Letalska nesreča — V petek se je dogodila na okrajnem letališču na Richmond Heights nesreča, ki je zahtevala dve človeški življenji. Pri večalnih poletih T. J. Ratajczaka in njegovega učitelja M. Lidkega se je vnel en motor dvornotornega privatnega letala. Letalo je treščilo na tla in eksplodiralo, oba pilota sta bila pri nesreči mrtva.

Prijeten večer — V petek zvečer se je na povabilo Baragove prosvete zbralo kar lepo število rojakov in rojakinj poslušati dr. A. Arka in gledati fotografije, ki jih je posnel na letošnjem romanju v Fajmo, Lurd, Rim in na Sv. Višarje. Fotografije so bile prav dobre in g. Tone Arko jih je znal povezati v celoto. Občinstvo je bilo z večerom prav zadovoljno. Vodil ga je g. Frank Cestar v imenu Prosvete Baragove doma.

Skromen, pa globok spomin — Zveza SPB se je v soboto zvečer s skromno, pa globoko prireditvijo spomnila 25-letnice turške tragedije. Pisatelj K. Mauser je v svojem govoru posebno poudaril duha, ideje, za katere so dali turški borci svoje življenje. Dvorana Baragovega doma, kjer se je spominška proslava vršila, je bila polna.

PRINCETON, N.J. — Nekdanji poslanik v Moskvi in Belgradu G. Kennan, eden najboljših strokovnjakov za Sovjetsko zvezo in ostali komunistični svet v ZDA, je dejal, da bi morale ZDA poslati v Evropo kakih 100.000 vojakov kot okrepitev tamkajšnjih NATO sil in izjaviti, da bodo te ostale tam, dokler se ne umaknejo sovjetske čete iz Češkoslovaške. Željo predsednika L. B. Johnsona po sestanku z vodniki ZSSR je označil Kennan za "čisto norost".

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetska zveza je v soboto vrnila na zemljo vesoljsko vozilo Zond 5 ki ga je v nedeljo, 15. septembra poslala proti Luni. Vesoljsko vozilo je preteklo sredo letelo okoli Lune v razdalji 1200 milj, pa nato krenilo nazaj proti Zemlji, kjer je v soboto zvečer pristalo v Indijskem oceanu kakih 2500 milj vzhodno od južnega konca Afrike. Ta uspeh je dolg korak v pripravi na polet na Luno.

HAVANA, Kuba. — Včeraj sta bili ugrabljeni in usmerjeni proti Kubi kar dve kolumbijski letali, Boeing 727 in DC4. Na obeh letalih je bilo skupaj 135 oseb. Eno letalo so vrnili še včeraj, drugo pa pričakujejo danes.

SAIGON, J. Viet. — Ameriški marini so odkrili in zasedli danes še eno rdeče oporišče z velikimi zalogami orožja in hrane v Demilitarizirani coni, kjer operirajo od preteklega torka.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0624 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 183 Monday, Sept. 23, 1968

Amerika in Rusija

Nova smer ruske zunanje politike, ki se hoče posvetiti predvsem razmeram v komunističnem svetu, bo brez dvoma vplivala tudi na ameriško. Naša dežela prihaja namreč zmeraj bolj do prepričanja, da se mir na svetu da zjamčiti samo s sporazumi med nami in Kremljem. Dokler bodo taki sporazumi mogoči, svetovni mir ne bo prišel v resno nevarnost.

Če je temu tako, potem nastane vprašanje, na katerih sporazumih je zainteresirana Amerika in na katerih Rusija. Obe imata gotovo skupen interes: svetovni mir, kajti nova svetovna vojna bi bila prevelika skušnjava, da ne bi ena ali druga velesila začela rabiti vodikovo in atomsko orožje, kar bi pomenilo smrt večine prebivalstva sveta!

Če drži to stališče, potem morata obe deželi biti enako zainteresirani na kontroli vsaj nuklearnega (vodikovega in atomskega) orožja. Tehnično vzeto je kontroliranje mogoče, manjka le političnih pogojev za tak sporazum. Glavni političen pogoj je potrebna najmanjša mera medsebojnega zaupanja. Brez medsebojnega zaupanja bi bili brez prave vrednosti tudi morebitni doseženi sporazumi. Saj ne bi nihče veroval, da bo sopodpisnik v vsakem primeru izpolnil svoje obveze.

V kakšnem stanju je danes medsebojno zaupanje med Ameriko in Rusijo? Splošnega sploh ni. To pravilo pa ni brez izjem. Rusija spoštuje na primer vse tiste mednarodne sporazume, ki jih je podpirala in ki ve o njih, da so velesile-sopodpisnice življenjsko na njih zainteresirane. Berlina se ne bo dotaknila, akoravno bi vključitev Berlina v Vzhodno Nemčijo pomenila za Moskvo izdatno povečanje varnosti pred morebitno nemško revanšo. Rusija je na primer spoštovala svoj podpis na Potsdamski pogodbi, ker so jo podpisale velesile, ni pa spoštovala svojega podpisa na pogodbah sklenjenih s Čehoslovaško.

Dosedanja skušnja torej uči, da Rusija spoštuje praviloma vse važne pogodbe, ki jih podpisata sama in Ameriko. Spoštuje pa svoj podpis zato, ker ima od pogodb svoje koristi in ker bi prelom pogodb pomenil nevarnost nove svetovne vojne.

Ako bi Rusija in Amerika sklenili pogodbo o kontroli nuklearnega orožja, bi bili obe na njej tako zelo zainteresirani, da je ne bi kršili, verjetno tudi takrat ne, kadar bi se Moskva in Peiping družila proti Ameriki.

Vse to sili Ameriko do sledečega stališča: pogodba o kontroli nuklearnega orožja je za našo deželo tako važna, da njena vrednost daleč presega vse druge narodne in življenjske interese, kar jih imamo, pa naj bodo še tako pomembni za nas. Zato je treba, da naša diplomacija usmeri vsa svoja prizadevanja v ta cilj, vse druge cilje pa podredi temu glavnemu. Naša diplomacija se je že lotila tega posla. Z Rusi imamo že nekaj mednarodnih pogodb, ki jih vestno izpolnjujemo in ki nam niti na misel ne pride, da bi jih kršili. Cilj take prizadevnosti je jasen: Moskva naj v praksi pride do zaključka, da Amerika drži dano besedo, akoravno dela drugače v mednarodni politiki velike neumnosti. Par podobnih pogodb manjšega pomena se sedaj nahaja pred razorožitveno komisijo ZN; debata o njih se le počasi pomika naprej.

Da se mora naša dežela začeti razgovarjati z Moskvo o nuklearnem orožju, je Johnsonova administracija sklenila že v decembru 1966. Do prvih stikov na vrhovih med nami in Rusi je prišlo v znanih pogovorih med Johnsonom in Kosyginom v Glassboru v lanskem juniju. Kosyginu je bilo takrat razloženo ozadje naših nagibov za predlog o kontroli, toda Kosygin ni takrat rekel nobene odločilne besede, najbrže ni predmeta še dobro poznal. Ideja je bila takrat zasejana, ne bo pa hitro vzklila.

Rusi imajo namreč navado, da mislijo po svojih pojmi hitro, za nas pa prepočasi. Zato se zdi, da Moskva večkrat preskuša našo potrpežljivost, kar pa ne bo zmeraj res. Počasnost je ruska narodna lastnost, kot je pri nas nepočakanost. Johnson je to hitro uvidel, zato je v svojih stikih z Moskvo skrajno previden in obziren že od lanskega junija. Izogne se vsaki priliki, da bi po nepotrebnem razjezil tovariše v Kremlju. To smo mogli ugotoviti prav pred kratkim: koncem avgusta. Takrat, ko je ves svet besnel nad Moskvo zaradi njene politike do Prage, je Johnson sicer ta sovjetski vdor v ČSR obsodil, toda ni rabil besed, ki bi Moskvo po nepotrebnem razburjale. Bdela mu je pred očmi ne samo tragedija ČSR, ampak tudi potreba po pogodbi o kontroli nuklearnega orožja. Čehoslovaška tragedija nam je še v preveč svežem spominu, da bi jo mogli prav presoditi. Valimo vso odgovornost na Moskvo, morda jo pa nekaj pade tudi na Prago. Ali niso morda v Pragi kar z avtom hoteli drveti v svobodo, dočim bi bilo dobro, da bi šli peš, saj so morali vedeti, kako občutljivi so v Moskvi ravno v vprašanju "diktature proletarijata".

V zadregi je tudi Johnson. Njega napadajo, posebno v Evropi, da je premalo odločen napram Moskvi, da zamerja Evropo itd. Johnson se ne more braniti s pravim razlogom. Ako bi ga povedal, bi bili ogroženi njegovi napori za pogodbo o kontroli. Tega pa noče, ostaja rajše v zadregi.

Služaj s pogodbo o kontroli nuklearnega orožja je lep primer, v kako nerodne položaje nas lahko spravlja pravilno pojmovanje naših življenjskih interesov. Nas bodo še velikokrat, dokler ne bo podpisana pogodba. Do podpisa bo naša dežela zmeraj odvisna od Moskve in njene dobre volje. Radi dosege tega cilja bo morala velikokrat zanemarjati in zapostavljati naše narodne interese drugega in tretjega razreda. Ni namreč lahko dopovedati naši javnosti, da Amerika ni vsemogočna in da se mora prepogosto ravnati po drugih faktorjih.

Čisto ob strani smo pustili drugo važno okoliščino: Moskva nam lahko veliko pomaga do miru v Vietnamu. Ako bi verjeli nekaterim kritikom sedanje administracije, bi morali biti celo prepričani, da bi imeli mir že davno, ako ne bi zanemarjali ruskega posredovanja. Zato drži tudi druga skušnja: dokler ni sklenjen mir v Vietnamu, se naši deželi ni treba pripraviti z Moskvo, pa naj imamo še tako prav, Rusi pa ne.

I. A.

BESEDA IZ NARODA

Pismo
Vrhenskiga
Tineta

Waukegan, Ill. — Ko to pišem, je republikanska narodna konvencija daleč za nami.

Kar se tiče republikancev, se na splošno sodi, da so izbrali dobrega kandidata, tako za predsednika kakor podpredsednika. Nixon je bogat s skušnjami. Znanja o zunanjih političnih razmerah po svetu si je nabral kot podpredsednik pod predsednikom Eisenhowerjem. Tudi s kampanjo za nominacijo je zadol letos na prave strune. Ni nič pretiraval, ne prevsiljivo se ponujal in to je se bolj dopadlo delegaciji na konvenciji in javnosti, kakor pa ropot in šum drugih tekmecev v tej kampanji. Če bo šlo tako in po takih tirih ob volitvah v novembru, znajo republikanci odnesti zmago za predsednika. Tako kaže tudi zanimanje in pa želje javnosti za vse razne spremembe, ki jih premnogi želijo, da bi prišlo do njih v vseh vladnih krogih gori od Bele hiše pa doli do zadnje občine naše Uncle Samove dežele. Javnost je sita vedno višjih davkov, dalje trošenja denarja za to in ono doma in po svetu. Posebno pa je rasnih sitnosti in težav, ki divjajo naprej in naprej po naših mestih. Krog, ki bi morali to zaustaviti, pa le gledajo... Take taktike le povečujejo sitnosti in težave.

Prav glede zadnjega je Nixon napravil dobro potezo, da je izbral za podpredsedniškega kandidata dobrega, odločnega moža Agnewa, guvernerja države Maryland. Slednji ni preveč priljubljen črnecem, menda zato, ker zna pravično in pravilno nastopati v rasnih težavah, kakor je pokazal kot guverner v Marylandu. Glasniki 'civilnih pravic' ga radi tega ne čislajo preveč. Toda čislajo ga pa vsi drugi in posebno v južnih državah bodo republikanci z njim dobili v novembru mnogo glasov. Nixon je s to potezo dobro zadel. Mnogo demokratov iz južnih krajev bo volilo prav radi tega republikanskega kandidata. Zlasti še, če bodo demokrati preveč gledali za glasove z gesli za "civilne pravice".

* JEKLARJI SO DOBILI POVIŠANJE PLAČ — jeklarške korporacije pa so zvišale cene jekla. To je bolj piškava zmaga. Jeklar bo zaslužil okrog šest in pol odstotka več — za jeklo, ki ga bo nabavljaj, ko bo kupoval razne predmete, v katerih uporabljajo jeklo, kot avtomobile, peči, hladilnike in drugo, bo pa več plačal — bo dal nazaj morda še več, kot do dobil s to novo zmago. Da bi inflacija te vrste, ki se pojavlja naprej in naprej, se zaustavila s primerno kontro-

lo — v tem oziru se pa ne stori nič tam, kjer bi se moralo. In tisti "tam" je v Washingtonu!

Pred kratkim je nekdo v našem lokalnem WNS poročal, da so jeklarške unije s svojo zadnjo zmago za povišek mezd priborile unijskim jeklarjem letno za okrog en bilijon dolarjev več dohodkov, kakor doslej. Kdo bo plačal tisti bilijon? Mi vsi, tudi z jeklarji zraven. Ker ta povišek bo dvignil tudi cene drugim predmetom v vsej naši industriji.

* KJE IN KAKO PRITI DO NOVIH DAVČNIH VIROV? — Odgovor na to je iskal s svojimi računi illinoiški državni poslanec C. Choate iz mesteca Anna in je predlagal, naj bi se uvedlo za državo Illinois davek na dohodke, to je posebej, poleg dosedanjega zveznega dohodninskega davka. Zaenkrat 2%. S tem je omenjeni poslanec mnenja, da bi prineslo državi lepe nove dohodke, ki so potrebni zlasti za izboljšave šolstva v državi in še za druge namene.

Sosed Frank s Park Avenue mi je zadnjič dejal o tem, ko sva se razgovarjala o tem, "da so zadnja leta množenja in rast davkov zelo rodovitna." Nato je še poudaril: "Tako odganjajo in rasto zadnja leta, kakor tropoteč na mojem vrtu!" Kadar se ozrem na vrt, ga je tamkaj več. Kadar pa odprem kak list, vidim, da priporočajo in uvajajo več in več davkov. Kam bo to prišlo, če bo šlo tako naprej?"

Pritrdil sem mu, da ima prav.

* LJUDJE IN SRAKE — VSAK PO SVOJE KRADEJO... — Na zborovanju poslovodij "self-serving" trgovin z živili so ugovarjali, da so take trgovine tekom lanskega leta utrpeli od 4 do 6% od izkupička na onem, kar so jim "prijazni" kupci in odjemalci pokradli. Verjetno. Nekateri ljudje imajo in trpijo na tej vrsti bolezni, da se ne morejo premagati, da ne bi tu in tam segli po tujem blagu. Poročevallec Mustain v NWS omenja en tak slučaj v Antiochu. V veletrgovniško trgovino je prišla čedno oblečena žena. Imela je precej veliko torbico ali taško. Izgledala je, da je gospodinja in da je prišla kupovat v trgovino. Tako je hodila sem in tja po trgovini. Ogledovala, tipala je to in ono in se počasi premikala okrog izložbenih prostorov in hladilnikov. Prebirala in otipavala je zavitke z steaki in drugimi meseninami. Pri tem je pridno metala oči sem in tja, če jo kdo ne opazuje. Ko je mislila, da jo nihče ne vidi, je hitro odprla torbico in ena, dve, tri, par zavitkov je smuknilo v njo. Le go zapne, še sem in tja ogleduje razno meso in drugo, nakar krene proti izhodu, da bi odšla. Ko je približala vratom, je začutila, da jo je nekdo prijel za roko. Bil je poslovodja trgovine, ki jo je vljudno nagovoril in vprašal: "Ali smem videti, kaj imate v torbici?" Zasačil jo je,

Ko je odprla torbico, je bilo v njej za \$5 mesa. Odpeljali so jo na policijsko postajo in sodnik jo je izpustil na svobodo pod poroštvo \$1.000.

Zanimivo je še to. Ko je odprla denarnico, je imela v njem bankovec za \$100. Lahko bi bila meso pošteno plačala in kupila, pa ji narava tega ni dopustila.

Srake so čudne, a ker nimajo še lastnega denarnega sistema, pač "kupujejo" po svoje. Ljudje so pa še bolj čudni kot srake!

Tako vidite, se vrti svet tu in tam in z njim in na njem se vozijo ljudje vse sorte.

Vse čitatelje A. D. lepo pozdravlja

Vrhensk Tine

V Slovensko šolo

CLEVELAND, O. — V glavnem je poletna vročina za nami in z njo čas piknikov in razvedrila na prostem. Za šolsko obvezne otroke je s prihajajočo jesenjo konec velike poletne svobode. Spet so se pozdravili z učitelji, ki bodo vodili in spremljali njihovo rast v znanju skozi šolsko leto. Tudi prostori Slovenske šole so se prejšnjo soboto odprli za vse: od otroškega vrta pa do devetega razreda.

Učiti slovenščino tako rekoč "po delu" za otroke in učitelje same ni lahka naloga. Šele, ko se resničnemu trudu pridruži še trud staršev, je uspeh zagotovljen. Da bomo torej dosegli cilj, ki nam je vsem tako pri srcu — znanje materinega jezika — računamo na iskreno dobro voljo vseh: otrok, staršev, učiteljev in prijateljev Slovenske šole.

Dasi je bil in bo pri naši Slovenski šoli poudarek na sistematičnem in rednem učenju jezika in discipliniranem delu v razredu, pripravi Slovenska šola z učenici vsako leto vsaj dve prireditvi: Miklavževanje in Materinsko proslavo. Obe sta značilni slovenski predstavi in Bog ve, če bi dobri sv. Miklavž sploh prišel obiskat slovenske otroke v naselbini, če bi mu Slovenska šola ne pripravila srca, sprejema in prostora. Kako drugače bi Vas, matere, kdaj skupno pozdravili za Vaš dan v maju, če bi Vas ne mogli pod organizacijo in v družbi Slovenske šole.

Tudi pred drugimi narodnostmi in pred ameriško javnostjo so lani nastopili naši otroci. V okviru programa "Open Window to the East" na Western Reserve University so sodelovali učenci osmega in devetega razreda. Prvo nagrado je dobila Rožica Dolinar, drugo Metka Gorenšek, tretjo pa Marko Šfiligoj. Ker se odlika naroda ne spozna samo v besedi, sta za isti program učiteljici Silva Savernik in Breda Lončar pripravili razstavo slovenskih vezenin, keramike, lesenih izdelkov, slik in knjig.

Naj Vam ob začetku leta predstavim naše učiteljice:

Anuška Lekan bo učila otroški vrtec, Silva Savernik prvi razred, Marija Delcin drugi razred, Angela Bolha tretji razred, Zina Velikonja četrti razred, Fani Štrancar peti razred, Julka Gorenšek šesti razred, Breda Lončar pa osmi in deveti razred.

Otroci Slovenske šole pri Sv. Vidu — dobrodošli! Naj bi nam bilo vsem letošnje šolsko leto ob skupnih prizadevanjih prijetno in uspešno!

Angela Bolha, učiteljica

Italijanska taborišča

STOCKTON, Calif. — Nikdar nisem čital vprašanja: Zakaj in kaj so napravili s taborišči, katera je zavezniška vlada ukini-la? Vsekakor je to neko zanimivo vprašanje, ker lahko trdimo, da so bili slovenski politični begunci pionirji v graditvi in opremljanju taborišč takoj v letu 1945, ko je komunistična vlada prevzela v svoje roke našo ljub-

ljeno domovino in so si tisoči iskali v sosednjih državah primerno začasno zatočišče.

Več taborišč je bilo v nadaljnjih dveh do treh letih popolnoma urejenih in preurejenih za življenje, sicer skromno, pa vendar dobrodošlo v prostorih, kateri so popreje služili za bivanje vojaških edinic.

Razdejanje je bilo v večini odrejenih krajih popolno in so popravila zahtevala izurjenega, spretnega in umskega dela, katero pa je moralo biti podprto z veliko varčljivostjo, poštenostjo in spretnostjo. Če kdo od bivših taboriščnikov misli, da je bil kredit takoj odrejen, ko se je pokazala potreba, potem je že v veliki zmoti. Ne samo odobritev za nabavo orodja je bila včasih tako zapletena, da je bil končni odlok iste na zelo težki odločitvi. Prvi finančni krediti so balancirali med razdelitvijo denarja za plačevanje delavstva, za nabavo materiala in končno tudi orodja. Če je bila greška razdelitve na napačni tehnični, potem je delo zastalo. Zato se ne čudite mojemu pojasnilu in odgovoru na morebitno vprašanje, zakaj se zavezniška oblast ni vtičkala direktno v finančne račune, pač pa je bilo prepuščeno točasnemu odboru krajevnega begunskega taboriščnega vodstva.

Ali veste, zakaj je šlo sicer počasni, a vendar v redu naprej? Odgovor imate tu. Mislim, sem prepričan, da je taboriščni odbor dovolj skrbel in si belil glave ob času trenj, zabavljanj in nerganja, katerega so nekateri uporabili v najrazličnejše propagandne namene in jim še sedaj ne da žilica miru brskati in dokazovati, kaj se je dogajalo pred 20 leti v taboriščih, pa sami niso imeli niti trohice pojma in vedeli najmanjše resnice o kreditih. Lahko je biti kritik, težje pa je ustvarjati, ko ne veš, kam naj deli, oziroma razdeli leva roka, da ne bo bolelo njene desnice.

Eno najboljših urejenih taborišč je bil San Antonio pri Salernu. Krediti so bili na razpolago, toda šibkost v delavski moči je bila velika, tako da smo morali iskati pomoči v delavcih pri italijanskih državljanih. Ni pa resnica trditev, da so bila tem izplačila onemogočena in zavlačevana. Vzrok je bil v osebni blagajniku, kateri je imel precejšen delokrog za izplačila, katera je sam vršil. Pot od taborišča do taborišča je zahtevala včasih ure vožnje. Ravno tako je vsak taboriščnik imel priliko, da pri privatni italijanski trdki dela za 1000 lir dnevne plače za osemurno delo s posebno odobritvijo komande, katere sedež je bil v glavnem izhodiščnem taborišču v Bagnoliu pri Napoliju. To taborišče je bilo kasneje preurejeno tako moderno, da ga je judovska skupnost izbrala kot svoj skupen dom in je dobilo gradbeno vodstvo posebno pohvalo in taboriščno vodstvo zaveznikov odlikovanje z AAA ter bilo pismeno razglašeno po vseh ostalih taboriščih na tem ozemlju in v Nemčiji. Poleg vseh mogočih kuhinj, katere so bile razdeljene, je bila ta "kosher" za Jude. Za taboriščem je bil vrt s povrtnino, po taboriščnih cestah pa so bila nasajena drevesa 'ricinusa', katera imajo to lastnost, da ostanejo vedno sveža in so primerna in hitro rastoča v veliki vročini južne Italije.

Ne bom našteval po vrsti vseh modernih pridobitev, če lahko uporabim to besedo, za življenje v taborišču, je pa bilo opremljeno z zvočniki, po katerih so poleg važnih objav prenašali tudi glasbo z razvedrilo. Obširna dvorana za prireditve, gostilnica in verska kopalnica Judov, katera je bila grajena po načinu, da je pridobivala svojo vodo na ravnam potom, so dopolnjevali pritlikline taborišča, s končno vključeno skupno kopalnico in pralnico.

Taborišče je sestavljalo 43 komadov bivših, sedaj moderno preurejenih barak, katerih vsaka je imela tri ali čeli stori vhode z notranjo stenso opredelitvijo. V taborišču je bilo lepo nogometno igrišče. Tudi mi smo imeli svoj "team". Tako je vsakdo imel priliko gledati vsako nedeljo kvalificirana moštva iz vseh mogočih krajev. Izven taborišča nekako 1 km daleč je bilo pokopališče, na katerem je bilo pokopanih precej Jugoslovancev. Takratnemu taboriščnemu kaplanu č. g. Jožetu Mavsarju gre zahvala, da se je isto izčistilo, ogradiilo, prepleskalo nagrobne križe in popravilo imena pokojnih. Vsak grob je bil kasneje zasajen s krizantemami. Blagoslov je opravil g. Mavsar ob navzočnosti velikega števila taboriščnikov.

V vseh teh navedenih podatkih, katere ste čitali, dobite popoln pregled neumornega dela, katero se je izkazalo kasneje, ko so taborišča polagoma zapirali ob odhajajočem številu beguncev preko morja. Tako skrbno predelana, očiščena in prenovljena taborišča so potem zavezniške vlade odstopile italijanskim oblastem kot povračilo za storjeno škodo, napravljeno v času vojne in po njej. Premišljeno delo z dveh strani ne samo komande, pač pa tudi gradbenega begunskega vodstva je zmanjšalo visoke račune. Sam pogled na to taborišče je bil zanimiv predvsem radi zunanjega barvanja zidov v različnih barvah. Vodstvo ameriških vojaških krogov je imelo tako boren in skromen pregled nakopičenega, res visoke vrednosti orodja, da bi se nepoštenjak lahko obogatil s tem, ne da bi kdo kasneje kaj pogrešal, saj so še po mojem odhodu hodili k meni osebno v preseljeno izkrcevalno taborišče zastopniki vojaške komande po pojasnila. Slovenci so bili kljub judovski taboriščni premoči do kraja zaposleni, za kar se je zahvaliti vodstvu pisarne na čelu z g. Nacetom Hrenom in mojim spretnostim. Res pa je, da sem izgubil celo leto emigracije v Ameriko, ker nadomestek na moje mesto je prišel nepozno in se je odlok zavlačeval radi izplačila, katero je bil popetorjeno po mojem odhodu, ker oseba, ki je prevzela posle, je bila italijanski državljani.

Po odhodu Hrenove družine iz taborišča St. Antonio je nastal preobrat in popolno vodstvo in delavsko organizacijo so prevzeli Judje v svojimi organizacijami.

Slovenska skupina v taborišču je skrbela, da je mladina vseh ver imela občutek Božiča in Velike noči z zato prirejenimi skromnimi prireditvami. Darila so bila poklonjena iz taboriščne dobrodnele blagajne, katera ni bila preveč skromna, kar se je zahvaliti predvsem že iz Senedovske skupnosti izbrala kot svoj skupen dom in je dobilo gradbeno vodstvo posebno pohvalo in taboriščno vodstvo zaveznikov odlikovanje z AAA ter bilo pismeno razglašeno po vseh ostalih taboriščih na tem ozemlju in v Nemčiji. Poleg vseh mogočih kuhinj, katere so bile razdeljene, je bila ta "kosher" za Jude. Za taboriščem je bil vrt s povrtnino, po taboriščnih cestah pa so bila nasajena drevesa 'ricinusa', katera imajo to lastnost, da ostanejo vedno sveža in so primerna in hitro rastoča v veliki vročini južne Italije.

Ne bom našteval po vrsti vseh modernih pridobitev, če lahko uporabim to besedo, za življenje v taborišču, je pa bilo opremljeno z zvočniki, po katerih so poleg važnih objav prenašali tudi glasbo z razvedrilo. Obširna dvorana za prireditve, gostilnica in verska kopalnica Judov, katera je bila grajena po načinu, da je pridobivala svojo vodo na ravnam potom, so dopolnjevali pritlikline taborišča, s končno vključeno skupno kopalnico in pralnico.

Maks Simončič

— V državi Nebraski je skupno 93 okrajev.

F. S. FINZGAR:

MIRNA POTA

"Ana, ne veš, kako sem te vesela. Tak pogovor je menda več vreden kakor tisto puhlo govorjenje, če nas pride nekaj žena na kavo. Kajkrat premišljujemo tudi z možem, da bi socialna oblast morala mnogo več storiti. In ker ne stori, moramo me — poudarjam — zlasti žene, nekaj storiti za otroke, ki so zapuščeni in zanemarjeni. Nekateri po nesreči, nekateri zaradi revnih zasluzkov staršev, nekateri pa tudi zaradi zanikrnosti očetov. To, draga Ana, me je tako prevzelo, da se bom tega socialnega dela zares lotila."

"Zanimivo. Toda ne razumem te. Razodeni mi, kake misli snuješ. Zelo sem radovedna."

"Preden začnemo s takim delom, se moramo žene najprej organizirati. Brez trdne organizacije se vsako podobno podjetje razdrobi na koščke in ne izda kaj prida. To vem iz knjig, a sem tudi sama od sebe prepričana. Zato sem prišla najprej k tebi. Nikomur še nisem te misli razodela, celo svojemu možu ne."

"Mislim, da slutim, kaj name-ravaš. Toda takoj te opozarjam: preudari, kake težave si s tem nalagaš. Saj veš, kakšni so ljudje, zlasti še ženske. Vsak tišči na svojo plat. Jata ptičev, trop na svojo kravo — vse to je ovac, čreda krav — vse to je organizirano po naravi. Človek pa misli, da je vsak zase najbolj umen, in zaradi te svoje neumne umnosti se upira najpametnejši misli samo zato, ker je ni sam odkril. Le poskusi, a se bojim, da boš razočarana."

"Rekla si, da slutiš, kaj name-ravam. Glej, mnoge občine si oskrbijo revne domove, kamor potaknejo onemogle stare ljudi, da imajo vsaj streho nad glavo in za silo tudi hrano. Vsi ti hodijo potem od vrat do vrat in nas nadlegujejo, da si naberejo za frakeljček grenkega. A za uboge otroke, za te ni skoraj nič poskrbljeno. Za take bi morale imeti me, žene, skrb."

"Prav tu je velika napaka pri oblasti. Irma, če se ti posreči, da za take poskrbite žene, boš napravila odlično socialno delo. Povabi nas nekaj, samo kakih pet, k sebi in tam nam potem razodeneš natančneje svoj načrt o taki organizaciji. Toda prej se posvetuj z možem. Sodnik je, pozna ljudi, zelo izobražen je tudi. Bolje ti nihče ne more svetovati."

Z gospo Strenčarjevo sta potem še pretresli, katere bi najprej povabili na razgovor.

V Irma se je vračala domov od Strenčarjeve Ane zamišljena in nekoliko potrta. Sodila je, da bo Ana njen načrt vsa navdušena odobrila. Vedela je, da je Ana zelo gospodarska in da ljudi dobro pozna. Niti malo pa ni dvomila, da je dobrih rok in plemenitega srca. Ko je tako zamišljena šla po cesti, je srečala Primoža, davčnega kontrolorja, vselega sobotarja. (Sodnik dr. Slak ni zamudil nobene sobote; prejšnji družbi je ostal tudi oženjen zvest.) Primož se je gospe Slakovi odkril in zoper navado globoko priklonil. Ustavil se je pred njo.

"Gospa, oprostite, da vas na ulici za trenutek motim. Prijatelj, vaš mož, nam je vse povedal, kakega gosta ste pripeljali v hišo. Gospa, to je imenitno! Ali vam smem kljub svoji nerodnosti kar tu poljubiti roko?"

(Irma je Primoža poznala. Včasih so namreč oženjeni sobotarji pripeljali s seboj tudi žene k Belemu volu. Rudi je Primoža zelo cenil in ženi povedal marsikako prigodo, ki jo je Primož užagal že kot študent. Najbolj se je smejala Primoževi pripravi za maturo. Ko so ga sošolci opozarjali tiste proste dni pred iz-

pitom, da se je treba lotiti z vso silo učenja, je Primož burkasto odgovoril: "Če vsak tepček naredi maturo, kaj bi je jaz ne?" — Šel je v Ljubljani v Zvezdo, sedel na klop in začel študirati. Ko je prebral in ponovil prvi list, ga je odtrgal in vrgel v travo. Ko je odtrgal zadnjega, je vrgel za njim še platnice in stopil po drugo knjigo. Tako je ves teden ponavljal in predelal vso snov za maturo in seveda tudi lopolil, 'da se je gimnazija potesla', kakor je sam trdil. Drugič si v to nevarnost ni več upal. Šel je k davčnemu uradu, bil sprejet in zdaj je bil kontrolor.)

Irma se mu je smehljaje se zahvalila za prevljudno ponudbo.

"Tudi prav. Saj bi vas moje divje brke morda oprasile po vaši beli roki. — Torej še enkrat: Imenitno ste naredili! Ko bi vsi tisti, ki res kaj več premorejo, šli za vami, bi se na svetu mnogo spremenilo. Globoko se klanjam vašemu zlatemu srcu."

Primož je visoko dvignil klobuk in jo z dolgimi koraki odmahal proti davčnemu uradu.

Irma je ta veseli stari fant razvedril. Pogumneje je šla domov in vendar sklenila, da možu pri obedu še ne razkrije svojega načrta. Povedala je, da je bila pri Ani, da je srečala Primoža—

"Ki je smuknil iz urada na čašo piva," je takoj dodal doktor Slak, ki si česa takega med uradnimi urami ni še nikoli privoščil. Potem sta se pomudila v kuhinji pri Rudeljinu, ki se je že razživel in vedno čebľjal, da je na jed pozabljaj. Polona je fantka imela zelo rada in ta jo je imenoval babico. Tudi Slakova sta bila s Polono prav zadovoljna. Irmi se je zdelo, da je na počitnicah, kar je bilo možu nadvse všeč.

Po večerji sta Slakova, kakor navadno, posedela in pokramljala. Sredi vsakdanjih pogovorov se je Irma ustavila in možu napovedala svojo 'izpoved'.

"Čujmo! Zelo sem radoveden," je rekel mož in udobno sedel v naslonjač.

Irma je začela nadrobno pripovedovati, kaj in kakšen je njen načrt. Najprej je obsodila vladno in občino, ki snujejo vse polno naklepov, a jih seveda le malo uresničujejo, za revne otročiče se pa ne zmenijo. Zato je dolžnost vseh, ki imajo kaj srca in še iskro resnične krščanske in človeške ljubezni, da se zavzamejo za otroke, ki so premnogi tako zapuščeni. Saj posamezni ljudje že marsikje pomagajo, a pravega uspeha ni. Za tako stvar je treba skupne skrbi, skupnega dela, treba je organizacije. Te da se bo lotila sama in strnila gospe in žene v društvo, ki bo iskalo revne otroke in jih zbiralo vsaj za podnevi v posebnem domu. "Zato si moramo oskrbeti pripravno, ne veliko hišo, jo opremiti in kajpak za to zbrati potreben denar. Tudi ime za tako društvo sem si že izbrala. 'Veronika' naj bo, tisti Veroniki, ki je trpečemu Zveličarju otrla krvavo obličje." Med pripovedovanjem je Irma bistro opazovala svojega moža. Ta je sicer niti za hip ni ustavil, a lice se mu je časih pomračilo in na čelu so se mu nabrale goste gube.

Ko je Irma razložila še nekatere podrobnosti svoje misli, je umolknila. Čakala je sodbe. Mož ji ni takoj odgovoril. Podprl si je glavo in premišljeval.

"Kako se ti zdi, ljubi moj?" je neopćakana prosila.

Rudi je počasi, tehtno, kakor se spodobila za sodnika, odgovoril: "Krasna misel. Toda od misli do izvršitve te čaka dolga in trnova pot."

(Dalje prihodnjič)

Romunija in Jugoslavija gradila v slogi jez v Železnih vratih na Donavi, kjer bo v dobrem letu stekla ena največjih hidrocentral svetla

Delo se vrši v treh izmenah, prehitujejo se roki. Kladovo je postalo pravo moderno mesto. Pomanjkanje strokovne delovne sile.

Čez približno leto dni, ko bo Donava v Železnih vratih (Džerdapu) najnižja, se bodo spustile zapornice na hidrocentrali, ki je v gradnji in novo velikansko Džerdapsko jezero se bo začelo polniti. Seveda bodo morali do tedaj dokončati vsa ustrezna dela, to se pravi dokončati bodo morali jez in prehode z obeh strani, nakar bo sledilo delo pri montaži obeh central, jugoslovanskega in romunskega dela.

O poteku del na jugoslovanski strani je direktor gradnje inž. Arso Paunković rekel: "Najvažnejše je to, da dela naglo napredujejo in da jih bomo, kot kaže, dokončali v roku."

Graditelji te največje gradnje v Evropi, o kateri smo že nekajkrat pisali, imajo dejansko tri načrte, in sicer meddržavni načrt v dogovoru z Romunijo, ki predvideva, da je treba Donavo zajeziti do konca leta 1970, nadalje jugoslovanski državni načrt, ki predvideva nekoliko krajši rok gradnje hidrocentrale, jez in "prehodov", ter, končno, še načrt, ki so si ga postavili sami graditelji, in po katerem bi se morala dela dokončati že v začetku l. 1970. Inž. Paunković je rekel, da se oni držijo tistega načrta, ki predvideva začetek leta 1970 in da v tem uspejajo.

Zaradi tega se na džerdapski gradnji dela brez odmora. Vse gradbišče, ki se razteza na površini več kvadratnih kilometrov, je ponoči razsvetljeno z velikanskimi reflektorji, tako da v tem delu Džerdapske ožine že drugo leto ne poznajo več noči. Na tem gradbišču traja delovni urnik 24 ur na dan. Okoli 3.800 graditeljev dela v treh dnevnikih izmenah in to tudi ob sobotah in nedeljah, ob vsakem prazniku, tako da se delo ne prekine niti za trenutek.

Samo v teh nekaj mesecih, kolikor nas loči do konca letošnjega leta, bodo morali v jez in južni prehod vgraditi pol milijona

kubičnih metrov betona. Skupno pa bodo v džerdapske objekte vgradili malo manj kot pol drugi milijon kubičnih metrov betona. Do sedaj so ga vgradili okoli polovico. Seveda so bila pred tem potrebna velikanska druga dela, ki pa so bila pravčasno izvršena.

Najdlje so prišli pri gradnji jez in "prehoda", kot pravi inž. Paunković, ki nadalje pravi, da bodo ta dva objekta gotovo dokončali letos, dokler bodo vode Donave nizke. Seveda bodo potrebna tudi številna pripravljala dela v hidroelektrarni pred spuščanjem zapornic, ker v trenutku, ko bodo zapornice padle, ne bo mogoče več vršiti številnih drugih del. To se pravi, da bodo morali do tedaj tudi postaviti temelje in vgraditi turbine. Montaža prvih štirih turbin se je že začela, pripravlja se pa še montaža pete in šeste turbine. Oprema za te montaže redno prihaja.

Kar zadeva sodelovanje z romunskimi graditelji na drugi obali Donave, je bilo doslej uresničeno zelo lepo sodelovanje. Poleg meddržavne komisije, ki ureja koordinacijo dela, to se pravi poleg ožje komisije jugoslovanskih in romunskih funkcionarjev, ki pazijo, da dela skladno napredujejo, obstaja še posebna komisija na samem gradbišču, ki pazi na koordinacijo dela, na eni in na drugi strani. Člani te komisije se stalno sestajajo in dogovarjajo, kadarkoli je to potrebno.

Po zadnjem dogovoru bodo jez na Donavi gradili v dveh etapah. V prvi etapi bodo na obeh obalah gradili po en del, v drugi fazi pa bodo skupno zajezili sredino reke. To delo se mora dokončati, kot smo že omenili, do konca prihodnjega leta.

Kakor predvideva sporazum mednarodne donavske komisije, bodo morali pred zajezitvijo reke dokončati dela vsaj na enem

"prehodu". Verjetno bodo prej dokončali prehod na romunski strani in to sredi prihodnjega leta. Gre namreč za dva prehoda na Donavi, po katerih se bo tudi v bodoče, ko bo jez dokončan, vršila rečna plovba po tej tako pomembni mednarodni vodni poti. Na jugoslovanski strani pa bo ta prehod za rečno plovbo dokončan prihodnje leto jeseni. Tedaj bo ta prehod tako prepel ves promet po Donavi, da bi tako Romuni mogli izpopolniti dela na podobnem objektu na svoji strani.

Direktor jugoslovanskega gradbišča meni, da bo nekaj agregatov začelo delovati že pred predvidenim rokom. Po prvotnih načrtih bi morali spustiti v obrat dva agregata konec leta 1970. Če se bodo dela nadaljevala tako, kot se nadaljujejo sedaj, bosta dva agregata začela delovati že sredi leta 1970.

Na jugoslovanski strani gradnja džerdapsko hidrocentralo dve podjetji, in sicer beograjsko podjetje 'Hidrotehnika' in sarajevsko podjetje "Hidrogradnja". Kolektiva obeh podjetij tako rekoč tekmujeta med seboj, kdo bo prej opravil svoje delo, hkrati pa si med seboj pomagata, da bi delo, ki je zastalo na enem koncu, ne zavrla napredovanja na drugem. Pri gradnji je zaposlenih, kot smo videli, 3.800 delavcev, ki pa so opremljeni z najboljšimi tehničnimi napravami, kar jih premore sodobna tehnika, in učinek dela je takšen, da bi se ta dva kolektiva mogla kosati, s katerim koli podobnim kolektivom in pri katerikoli tovrstni gradnji kjerkoli na svetu.

Pri tem pa je vendarle treba povedati, da brez težav ne gre. Ena izmed težav je v občasnem pomanjkanju finančnih sredstev. Drugi problem pa je problem pomanjkanja določenih strokovnjakov. Tako na primer nimajo nikoli dovolj varilcev za armirani beton. V takšnih primerih si pomagajo z najemanjem strokovnih delavcev pri nekaterih jugoslovanskih podjetjih. Vodstvo podjetja zato poziva na primer varilce, naj kar pridejo na Džerdap, kjer bodo zagotovo dobili zaposlitev. Prav tako bi dobili zaposlitev tehniki in inženirji njihove stroke. Pri

tem pa je vredno dodati, da sta se obe podjetji trudili in pri skrbeli svojim delavcem primerena stanovanja in kolikor se da primerno oskrbo.

Kladovo, ki je bilo do pred kakim letom zaostala večja vas, je postalo sedaj manjše mesto. Prej je Kladovo štel 3.000 prebivalcev, sedaj jih šteje 10.000, kajti prejšnjemu prebivalstvu se je pridružilo več tisoč delavcev, tehnikov in inženirjev ter članov njihovih družin. Kladovo je pravo mesto z asfaltiranimi cestami, kanalizacijo in vsem, kar pritiče takemu mestu in ima tudi primerno urejene zveze z Negotinom in Beogradom. Kladovo ima poleg osnovne šole tudi gimnazijo, kinematograf, športno igrišče itd.

Donava sedaj buči, ker jo zapirajo z desne in leve. Do avgusta prihodnjega leta, ko bodo vode spet nizke, bo moral biti izvršen glavni del gradnje. Tedaj bodo spustili vse zapornice. Za jezo bo začelo nastajati jezero. Leto pozneje, nekje v začetku leta, vsekakor pa sredi leta, pa bodo začeli z džerdapskega jez teči novi kilovati električne energije. Ko bo velikan delal s polno paro, ko bo delovalo vseh njegovih 12 turbin, bo dajal na leto nekaj nad 11 milijard kilovatih ur električne energije. To bo po svoji velikosti in po svoji proizvodnji, za štirimi sovjetskimi, peta hidrocentrala na svetu.

Komisija predložila 'nevezano' zvezno pomoč

WASHINGTON, D.C. — Zvezna komisija pod načelstvom bivšega guvernerja Floride F. B. Bryant, ki jo sestavljajo bivši javni zvezni in državni uradniki, je predložila Kongresu delitev posameznim državam "nevezane" pomoči. To naj bi države uporabile čisto po svoji modrosti, uvidevnosti in potrebi. Sedaj je velika večina vse zvezne finančne podpore posameznim državam trdo določena za izbrane programe in cilje.

Komisija je priporočila tudi novo ureditev davčnega sistema, ki naj bi pomagal državam, posebno pa mestom iz sedanje finančne stiske.

Obsežno poročilo obsega vrsto načrtov in programov, ki obsegajo predloge za letno zasedanje državnih zakonodaj, pa se ukvarjajo tudi z delitvijo davčnih dohodkov velemedstnih področij in njihovih predmetov. Poročilo in priporočila je izdelala in Kongresu predložila Posvetovalna komisija za medvladne odnose, ustanovljena leta 1959 s sklepom Kongresa.

Kremelj začel preganjati zaspanost podeželskega časopisja

MOSKVA, ZSSR. — Kot v veh diktaturah, je tudi rusko podeželsko časopisje postalo plen birokracije. Uredništva zunaj Moskve le vse preveč rada ponatiskujejo to, kar je bilo objavljeno v Moskvi, ne brigajo se pa za nabiranje in objavo zanimivih lokalnih novic. Moskva je vse to prenašal cela desetletja, sedaj je pa politbiro zagrmel.

Zasul je uredništva zunaj glavnih mest s kritiko, očitki, grožnjami in zahteval, da morajo uradniki pisati svoje liste s pametjo in ne s škarkami. Da mora biti uredništvo pri deželskih časopisih res obupno, se vidi po tem, da je sam glavni odbor stranke smatral za potrebno, da temu vprašanju posveti posebno resolucijo.

Koliko bodo pa ti pozivi in opomini zalegli, je pa drugo vprašanje. V moskovskih uredništvih se bojijo, da bo po sedanjem viharju nastopilo zatišje v ruskem časnikarstvu na deželi.

Francozi obvladali tajne vodikove bombe?

PARIZ, Fr. — Obrambni minister Pierre Messmer je dejal pretekli teden v narodni skup-

ščini, da sta preskusa vodikove bombe pretekle tedne na južnem Pacifiku pokazala, da so francoski strokovnjaki obvladali vse težave pri izdelovanju vodikove bombe na teoretični ravni in da se bodo sedaj lotili njene tehnične izpopolnitve.

Od dveh preskusov je imel prvi obseg dveh megatonov, drugi pa le enega.

Delo za moške & ženske

Moški ali ženska
Skusen v fotografiranju. Govorimo slovensko in hrvaško.

HALIK STUDIO
15615 St. Clair Ave. PO 1-4000
(19,23,25,27,30, 2,4 okt)

Ženske dobijo delo

Iščemo snažilko
Iščemo dobro snažilko za čiščenje uradov, od ponedeljka do petka, od 5. pop. do 9. zvečer. Dobra plača od ure. Kličite 361-4500. (184)

Female Help Wanted

Female Help Wanted
Drill Press and Milling Machine operators wanted. Experience not necessary.

Commercial Screw Products Co.
712 E. 163 St. (183)

Barmaid Wanted
10:30 a.m. to 7:00 p.m.
FIVE SONS
4829 Superior Ave. (184)

Help Wanted
Cook's Assistant
Hours from 9 to 2
Ideal for neighborhood woman with children in school. Call 361-5214
SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Avenue (x)

Moški dobijo delo

Iščemo tovarniške delavce
Obratovalce strojev z nekaj skušnje v kovinski industriji.

WOOD & SPENCER CO.
1930 E. 61 St. & Chester (188)

MALI OGLASI

V najem
Na E. 71 St. pri St. Clair Ave. 6-sobno prebarvano stanovanje zgoraj. Cena \$65.00. Kličite 475-6096. (184)

V najem
Oddamo 2 stanovanji, 5 sob vsako, na tretjem, ena \$50, ena \$65. Kličite 881-5158. (x)

Za vsa popravila električnih napeljav v vaših domovih se s polnim zaupanjem obrnite na rojaka
VLADIMIRJA NOSAN
telefon 261-8489
Kličite ob vsakem času! Pridem takoj! Delo zajamčeno in poceni! —(184)

V najem
Oddamo 6 sob spodaj, plinski furnez, garaža na razpolago, na 1090 E. 74 St. Kličite 944-7175. (183)

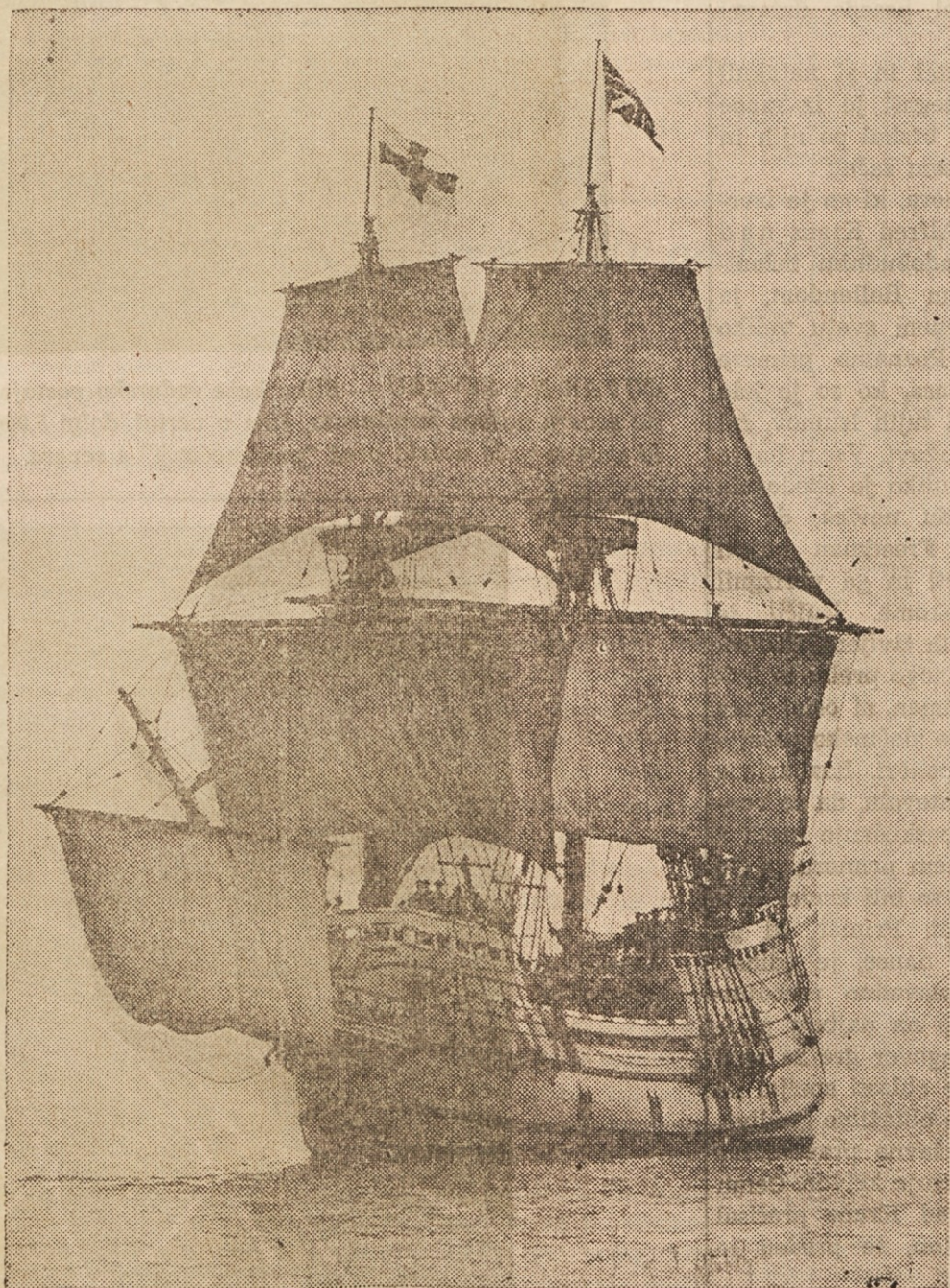
Excelsior harmonika naprodaj
120 basov, 4 leta stara, v odličnem stanju, odlična za začetnike v starosti od 10—16 let. Kličite UT 1-4076. —(183)

Lastnik prodaja hišo
2-družinsko, 5-5, v okolici Grovewood, 2 opremljeni sobi na tretjem, prenovljeni kuhinji in kopalnici, vgrajeni štedilnik, preproge, čisto nova dvojna garaža, zamrežena porca. Kličite 426-0947. (184)

Soba se odda
Opremljena spalna soba se odda moškemu na 1416 E. 55 St. Tel. EX 1-3498. —(183)

Prijatelj's Pharmacy

IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
St. Clair Ave. & 68th St.: EN 1-4212

ZANIMIVOST IZLETNIKOV — Pred leti so zgradili točno po starem vzoru jadrnico Mayflower, s katero so "Pilgrimi" leta 1620 pripluli iz Velike Britanije v Ameriko in ustanovili prvo naselbino pri Plymouthu, Mass. Replika, ki je dobila ima Mayflower II., odplove od časa do časa od svojega sidrišča in razpne jadra v veselje njenih obiskovalcev in drugih izletnikov. Vsako leto si jo ogleda okoli 350.000 oseb.

IZUM

spisala

METOD JENKO in

VIKTOR HASSL

Mary Stein izjave ni hotela preklicati in jo je ponovila.

Besedo je dobil Alfredov zagovornik. Profesor dr. Colle je počasi in z resnim obrazom vstal in si snel naočnike. Začel je govoriti tiho, da bi pritegnil čim več poslušalcev.

"Slavno sodišče! Najprej bi rad pojasnil, zakaj sem prav jaz prevzel zagovornišvo obtožnega Alfreda Krausa. Nisem prišel sem, da bi branil zločinca, a prišel sem, ker sem trdno prepričan, da branim zelo razumnega in nadarjenega fanta, ki je le po nesrečnem naključju prišel na zatožno klop. Kdor mu hoče biti pravičen sodnik, ne sme staviti svojih obtožb samo na zunanje dogodke, marveč mora soditi človeka po celotni njegovi naravi, poznati mora njegov značaj, njegova nagnjenja. Dobro poznam obtoženega Krausa še iz njegovih dijaških let, imel sem vanj popolno zaupanje, ki

me ni v njem nikoli prevaril, tako da mi tega zaupanja še do danes nihče ni omajal. Prav zaradi tega sem sam od sebe, ne pričakujoč zahvale in denarja, prevzel v obrambo obtoženega Krausa. Zagovarjam človeka, ki ga je treba otičiti uničenju v letih, ko nam obeta prelepe sadove. Alfred Kraus je bil vzoren dijak vsa leta šolanja, plemenit do tovarišev, učiteljev in siromašne matere.

O Krausovem primeru sem govoril tudi s tovariši, ki so ga poznali, in vsi so z menoj iste misli. Kraus za kaj takega ni imel pravega razloga in si ni mogel obetati koristi od tega. V časopisih sem bral podrobnosti in od vsega začetka dvomil o njegovi krivdi. Bral sem, da si Kraus zaradi pomanjkanja denarnih sredstev ni mogel najeti zagovornika. Zasmilil se mi je. Izgubili bi na ta način veleum, ki bi v bližnji bodočnosti proslavil ime naše države po vsem izobraženem svetu. Vse to bo potrdilo, o tem sem prepričan, prihodnost. Te težke in odgovorne naloge se ne bi bil lotil, če bi ne bil v dno duše prepričan, da je Kraus nedolžen. Če se na eni strani potrjuje njegova krivda brez očitnih dokazov, se prav tako lahko trdi, če glede na njegovo neoporečno preteklost in čistost značaja, da je nedolžen, čeprav ne morem navesti otipljivih dokazov za zmotnost nasprotno trditve pri razlagi videza.

Krausovo prijateljstvo do Erwina Rollanda je bilo iskreno

in idealno. Alfredove osebnosti izpovedi so podane tako neposredno in pristransko, da o njih ni mogoče dvomiti, izraz so čiste duše in nepokvarjenega srca. Bile so na žalost odklonjene, prav kakor njegova vroča želja, da bi nadaljeval z delom pri Rollandovem izumu.

Tu naj samo pripomnim, da po Krausovi izjavi gospod Blumenherz ne bo mogel nadaljevati Rollandovega dela. Obnašanje tega gospoda se mi zdi zelo čudno. Zakaj mu je Rollandova družina zaupala to nalogo, mi ni znano, o tem bomo govorili morda pozneje, ko bo stvar že bolj razčiščena.

Nisem ne odvetnik ne pravnik, govorim samo kot človek, ki je prepričan, da s temi dokazi ni mogoče soditi Alfredu Krausu, ker niso zadostni. To so samo domneve in sklepanja in na taki podlagi ga ne sme in ne more nihče obsoditi za prestop, ki mu ni dokazan. Se enkrat slovesno izjavljam, da bi z obsodbo prijatelja Krausa zagrešili napako, ki bi se zlepa ne cala popraviti. Pozivam ponovno slavni sodni zbor, da Alfreda Krausa oprosti ne samo vsake krivde, marveč tudi vsakega suma, da je poskušal umor. Njegovo obnašanje v laboratoriju ob priliki te nesreče je res nerazumljivo, ko je pustil ležati v krvi po nesrečnem naključju ranjenega Erwina Rollanda, ker bi bil sicer lahko preprečil usodne posledice, ki so nastopile po Rollandovi operaciji in preprečena bi bila takisto tolika izguba krvi. Seveda je treba upoštevati Krausovo razburjenje, njegovo veliko skrb za izum in krceno mladostno neizkušenost.

Ponovno prosim slavno sodišče, da proglasi Alfreda Krausa za nedolžnega."

Med občinstvom je povzročil govor Alfredovega zagovornika veliko navdušenja in pritrjevanja. Razpoloženje se je ornilo, zdaj so Alfredu ploskali.

Alfred se ni zmenil, ker je poznal muhavost zbranega občinstva, vendar je bil vesel, da je zagovor obudil vsaj nekaj sočutja v dvorani. Profesor Colle je opazoval Alfreda; ta je bil zadovoljen, pa se mu je v zahvalo le spoštljivo priklonil, najrajši bi mu bil stisnil roko, a tega ni mogel.

Ko se je mir v dvorani poleg, je povzel besedo državni pravdnik.

Leno je vstal in si nataknil naočnike. Potegnil je iz mape kup papirjev, brskal po njih in z mirnim glasom začel:

"Poskus umora, ki ga je izvršil obtoženi Alfred Kraus nad mladim in nadobudnim inženirjem Erwinom Rollandom, je zbudil po širnem svetu veliko razburjenja. Poznamo primere iz zadnjega časa, ko se je kdo hotel polastiti tujih izumov, žal tudi v naši državi. Vse, bo še v spominu, koliko je škodovala našemu ugledu novica, da je profesor dr. Freedman odkril bacil gobavosti in ga vbrizgnil cvema človekoma. Uničil je dvojce človeških življenj. Zadeva je dvignila mnogo prahu in krivice dr. Freedman ni ostal brez kazni, za svoje zločinsko početje se še danes pokori. Razburjena javnost je zahtevala, da se vendar že tako poskušanje uredi z zakonom. V tem primeru je šlo za znanost, a so bili krivi vendar kaznovani. Primer, ki ga obravnavamo danes, je edinstven. To je navadno razbojništvo, izvedeno na najbolj pretekan način. Zagovor gre za tem, da bi državne oblasti speljal na krivo pot. Vse obtežilno gradivo, ki ga ima državno pravdnštvo pa jasno dokazuje krivdo. Čemu je sicer Alfred Kraus prerinjal Rollandov izum, še preden je izvršil zločin."

Alfred je planil in zavpil: "Ni res, dokažite!"

Državni tožilec, vaje takih medklicev, je mirno nadaljeval: "Obtoženceva mati Katarina Kraus je izjavila, da je bil Kraus usodnega dne nenavadno razburjen. Iskal je službo, a tisti

dan ni hotel nič slišati o tem, ko ga je mati opozorila na oglaš v časopisu. Izrazil se je zelo neprevidno, da ima mnogo boljše stvari v mislih. Pravil je materi, kako bo pri Rollandovih obogatil in bo preskrbljen za vse življenje. Ta njegova izjava je izredno važna in pove veliko. Vse to vedenje da slutiti, kaj je tistega dne obtoženi nameraval. Ni ga zdržalo doma, vse je že premislil in čim bolj se je bližal čas, tem nestrpejši je postajal, kar je popolnoma razumljivo. Kako do konca pripravljen in preračunjen je bil zločin, nam jasno dokazujejo ti črteži."

Iz papirjev je potegnil nekaj

listov in ognjevit nadaljeval: "Ti listi so najzanesljivejši dokaz, da je obtoženi Kraus že nekaj dni prej prepisoval in prebrsoval Rollandove načrte, da bi si s tem olajšal delo. Mislim, da je sedaj vsak dvom o njegovi krivdi odveč, zato zahtevam najstrožjo kazn, ki jo predpisuje zakon."

V dvorani je zabučal vihar ogorčenja, Alfred je izgubil še zadnje sočutje pri občinstvu, ki je prej že zdvomilo o njegovi krivdi.

Alfred tega ni pričakoval, najmanj pa je mislil na listke, ki jih je iz zapora pošiljal domov. (Dalje prihodnjič.)

SEPTEMBER						
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

KOLENDAR društvenih prireditev

SEPTEMBER

28. — "Mladi odrasli" Par-Fi priredijo polka ples v farni dvorani pri Sv. Vidu ob 75. letnici obstoja fare.

29. — Slov. narodni dom na 5050 Stanley Ave. na Maple Hts. priredijo svoj letni banket. Začetek ob petih.

29. — Društvo SPB Cleveland priredi romanje v Frank, O., v spomin 25-letnice žrtve na Grčaricah in Turjaku.

OKTOBER

5. — Društvo SPB Cleveland priredi družabni večer v veliki dvorani pri Sv. Vidu.

5. — DSPB Tabor priredi ob 25-letnici ustanovitve Slovenskega domobranstva svoj jesenski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave.

12. — "Slovenska noč" v avditoriju SND na St. Clair Ave.

20. — Društvo Najsv. Imena pri Sv. Vidu priredi obed z govejo pečenko v avditoriju v času od 11. dop. do 2. pop.

20. — Podružnica št. 14 SZZ priredi ob treh popoldne v SDD na Recher Avenue "card party".

26. — Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti priredi Kartno zabavo v šolski dvorani. Začetek ob 7.30.

27. — Pevski zbor Planina priredi svoj koncert v SND na Maple Heights. Začetek ob 4. popoldne.

27. — Podružnica št. 25 SZZ praznuje 40-letnico svojega obstoja s slavnostnim kosilom v farni dvorani pri Sv. Vidu. Začetek ob 1. popoldne.

27. — Občni zbor Slovenske pristave.

NOVEMBER

3. — Klub društev SDD na Recher Avenue priredi POST HALLOWEEN PLES.

3. — Glasbeni Matica poda svoj jesenski koncert v SND na St. Clair Avenue. Začetek ob 3.30 popoldne.

9. — Klub slov. upokoencev v Newburghu priredi banket v SND na E. 80 St.

10. — Lilija poda veseloigro SVOJEGLAVCEK v Slov. domu na Holmes Ave.

16. — Belokranjski klub priredi martinovanje v Slovenskem domu na Holmes Ave.

17. — Jesenski koncert pevskega zbora Jadran v SDD na Waterloo Rd.

24. — Letni festival Zahvalnega dne pri Mariji Vnebovzeti v šolski dvorani ob 3. popoldne.

24. — Dramatsko društvo Naša zvezda poda v SDD na Recher Avenue igro.

28. — Tony's Polka Party — Seventh Thanksgiving Celebration in Slov. National Home, St. Clair Avenue.

29., 30. — Slovenske duhovne vaje za moše in fante v škofijskem domu duhovnih vaj na Lake Shore Blvd.

DECEMBER

1. — Moški pevski zbor Slovan poda svoj jesenski koncert v SDD na Recher Ave. Začetek ob štirih popoldne.

15. — Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ priredi ob treh popoldne v Slov. domu na Holmes Avenue božičnico.

JANUAR

18. — Slovenska pristava priredi v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. "Pristavsko noč". Igrajo "Veseli Slovenci".

FEBRUAR

15. — Lilija priredi NAGRADNO MASKARADO v zgornji dvorani Slov. doma na Holmes Avenue.

MARC

16. — Društvo Najsv. Imena pri Sv. Vidu priredi zajtrk z omletami in klobasicami v avditoriju od 8. zj. do 2. pop.

APRIL

19. — DSPB Tabor priredi svoj

pomladanski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave.

26. — Slovenska folklorna skupina KRES priredi "VEČER V DEČVAH" s kratkim sporedom v SND na St. Clair Ave. Za ples igrajo "Veseli Slovenci".

MAJ

4. — Pevski zbor Triglav priredi svoj letni koncert v SND na St. Clair Avenue. Začetek ob 4. popoldne.

AVGUST

24. — Slovenski Dom na Holmes Ave. praznuje 50-letnico obstoja.

V blag spomin

DEVETE OBLETNICE SMRTI MOJE LJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE TETE

Alojzije Škufca

ki je po dolgi in mučni bolezni izročila Bogu svojo blago dušo dne 23. septembra 1959.

Globoka hvaležnost nam polni srce. V gorečo se prošnjo preliva molitev:

Daruj, Gospod, ji mir, naj večna luč ji sveti; ker si dobrote vir, uživa raj naj sveti.

Zalujoca:

MARY MARINČIČ, por. LUZNAR, nečakinja in več sorodnikov.

Cleveland, O., 23. sept. 1968.

ŽENINI IN NEVESTE!

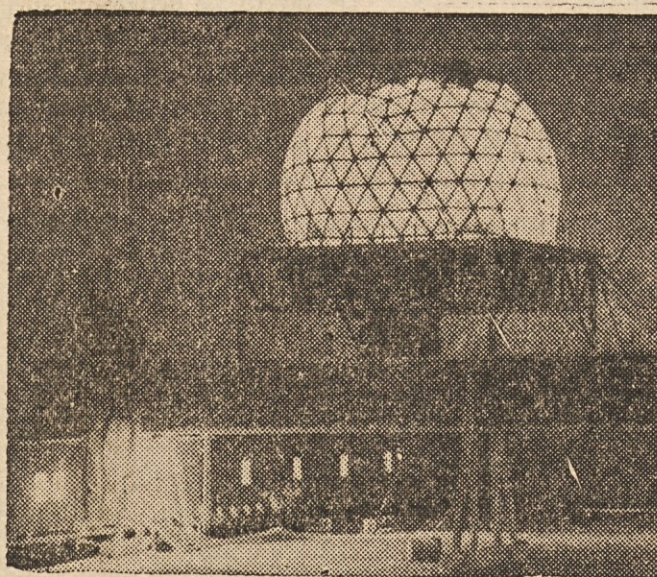
NASA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA VAM TISKA KRASNA POROČNA VABILA PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE VZOREC PAPIRJA IN ČRK

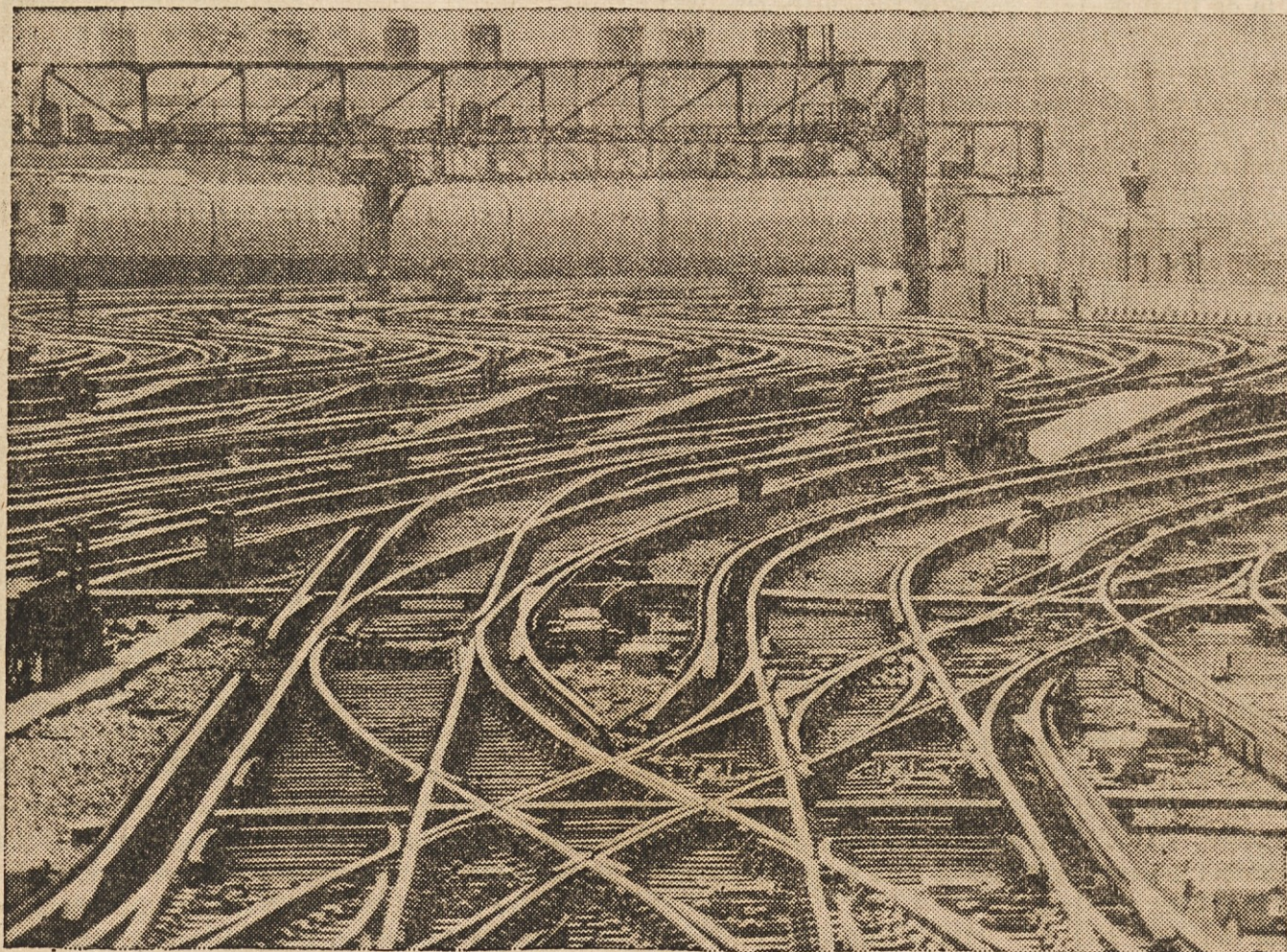
Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628

ČUVAR NA SEVERU — Slika kaže radarsko postajo daleč na severu našega kontinenta, člen v verigi, dolgi 5,000 milj, ki varuje našo deželo pred "presenečenji" s severa.

ŽELEZNA CESTA — Železniški tiri se križajo in tečejo v razne smeri pri vходу na železniško postajo Waterloo v Londonu na Angleškem.

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

RESTAURANT
Western suburb. Seats 90. Gross over \$70,000. Family can operate. No liquor. Terms. HI 7-9663.

(183)

DELI — GROCERY
Archer & Oak Park. Good loc. Air-cond. Fully equipped. \$6,000 or best offer. — 586-3076.

(186)

HELP WANTED

CLEANING WOMAN
One day a week
Saugenash Area
Will provide transportation
Tel.: AV 2-4160

(184)

HOUSEKEEPER
Lovely sub. family needs exp. hskpr. with A-1 ref. from Wed. morning thru Sat. noon. Must like child. Own rm. TV. Phone 433-2667.

(184)

ROOM & BOARD
In exchange for 3 hours child care. Monday through Friday.
392-5812

(185)

HOUSEHOLD HELP

CHILD CARE. — Stay or go. 5 days at \$25 per week.
Call after 6:30
Phone:
267-3921

(183)

TOP wages. Woman to do housework about 4 hours daily. AL 6-0712 or 251-4748. Mrs. Delaney.

(184)

MATURE WOMAN FOR GENERAL HOUSEWORK
No cooking. Stay. Own room and bath. Congenial home. Good salary.
Phone 338-0077

(184)

MALE HELP

WE HAVE IMMEDIATE OPENINGS
Full time only, permanent day shift 8 A.M. to 4:30 P.M.
Afternoon shift 4:30 P.M. to 1 A.M. — 10% bonus

- PRESS BRAKE OPERATORS
- PAINT SPRAYERS
- SPOTWELDERS
- GRINDERS

Apply PERSONNEL DEPARTMENT

READY METAL MFG. COMPANY

4320 S. Knox Avenue

Tel.: RE 5-5151

(184)